

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NIELS BROCKS
HANDELSSKOLE

1915

NIELS BROCKS HANDELSSKOLE

STATSUNDERSTØTTET HØJERE HANDELSSKOLE MED 2-AARIGT KURSUS

UNDER BESTYRELSE AF
GROSSERERSOCIETETETS KOMITÉ

MEDDELELSER OM SKOLEAARET 1914—15

VED

L. JACOBSEN,
SKOLENS FORSTANDER

KØBENHAVN

J. COHENS BOGTRYKKERIER (GEORG A. BACH)

1915

Niels Brock

19 Mars 1731 - 4 Oktober 1802

Lene Brock

født Bredal

25 April 1734 - 13 September 1786

Adgang til Universitetet for Dimittender fra Niels Brocks Handelsskole.

UNDER 28. Maj 1914 udnævnte Kultusministeriet en Kommission, hvis Opgave blev

„at overveje Spørgsmaalet om, paa hvilke Vilkaar der maatte kunne gives Dimittender fra *Niels Brocks Handelsskole* Adgang til at lade sig immatrikulere som akademiske Borgere ved Københavns Universitet med Ret til at indstille sig til Universitetets Embedseksamina eller enkelte af disse, derunder, hvorvidt dette skulde ske ved en Ændring af den nu bestaaende Handelsskoleprøve eller ved Indførelse af en Tillægsprøve til denne.“

For ganske nylig har denne Kommission endt sit Arbejde, og dens Betænkning vil inden ret længe foreligge, men desværre ikke saa tidligt, at Resultatet kan medtages i denne Aarsberetning. Da dette jo imidlertid er i høj Grad betydningsfuld for Skolen og er blevet imødeset med Spænding af interesserede Kredse, har vi ment ikke at kunne udsende Aarsberetningen uden at omtale det.

Kommissionens meget indgaaende og ret langvarige Forhandlinger har altsaa drejet sig om ovenstaaende enten—eller: hvorvidt Dimittenderne fra Niels Brocks Handelsskole i Lighed med Dimittender fra forskellige andre Undervisningsanstalter burde kunne opnaa Studenterrettigheder ved at underkaste sig en Tillægsprøve, eller hvorvidt Skolen ved Ændringer i dens Afgangsprøve, hvad naturligvis maatte forudsætte Ændringer og Udvidelser af dens Undervisningsplan, skulde kunne opnaa Ret til at dimittere umiddelbart til Universitetet.

Skønt der paa nuværende Tidspunkt intet kan meddeles om Resultatets Enkeltheder, tør det dog siges, at de Forslag, der vil fremkomme, vil gaa ud paa et baade—og, og at Bestyrelsen har givet de fremkomne Forslag sin Tilslutning. Det tør altsaa forventes, at denne ikke alene for Niels Brocks Handelsskole, men for hele vort Handelsskolevæsens Udvikling betydningsfulde Sag nu vil faa en tilfredsstillende Ordning.

Saasnart det endelige Resultat kan forelægges Offentligheden, vil der blive draget Omsorg for, at det sker paa en saadan Maade, at det kommer til alle interesseredes Kendskab.

Det skal imidlertid her udtrykkelig bemærkes, at hvilke Nydannelser, der end maatte kunne blive Tale om, vil „*Niels Brocks Handelsskole*“ blive bevaret uforandret i sin nuværende Skikkelse.

Bestyrelsen for Niels Brocks Handelsskole er:

Grosserersocietetets Komité, hvis Skoleudvalg bestaar af:

Grosserer C. Lillianschiold,
Grosserer Otto Petersen,
Nationalbankdirektør Westy Stephensen.

Den ledes og administreres af Bestyrelsen for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, hvis Skoleudvalg bestaar af:

Grosserer A. Fønnesbech,
Direktør Chr. Hvidt,
Grosserer O. B. Muus,
Grosserer Axel Petersen,
Grosserer Holger Petersen.

Niels Brocks Handelsskole er en 2-aarig Handelsdagsskole. Den bygger paa Realeksamen (Præliminæreksamen) eller dertil svarende Kundskabstrin og optager Elever saa vel umiddelbart efter Realeksamen som efter nogen Tids praktisk Uddannelse, idet Undervisningen i Begyndelsen af første Skoleaar tilrettelægges saaledes, at Forskellen i Forudsætninger hurtig udjævnes.

Skolens Formaal er at give baade en almindannende og en særlig kommerciel Undervisning.

Da den nærmest tager Sigte paa saadanne unge Mænd, som ved gode Evner og Anlæg eller tillige ved særlige Livsforhold kan gøre sig Haab om at komme frem i betroede Stillinger i større Handelsforetagender, lægges der naturligvis særlig Vægt paa de Fag, der giver de dertil fornødne teoretiske Kundskaber, eller som kan bidrage til at aabne Ele-

vernes Øjne for de Love eller de Faktorer, der bestemmer den økonomiske Udvikling. Men ud fra den Betragtning, at Mænd, der muligvis engang vil komme til at indtage ledende Stillinger i Samfundet, ikke maa savne en vis Almendannelse, lægges der tillige Vægt paa en almindelig Undervisning, særlig gennem Dansk, Literatur- og Kulturhistorie, alm. Historie og Samfundslære.

Der tages derved tillige Sigte paa at give de unge Mennesker, der udgaar fra Skolen, en saadan aandelig Modenhed, at de bliver i Stand til at gennemføre et metodisk Studium af saadanne Opgaver, som Livet senere maatte byde dem.

For at Skolen kan give det Udbytte i forskellig Retning, som den tilsigter, er det imidlertid nødvendigt, at de unge Mennesker, der optages, møder med solide Forkundskaber. Til Optagelsen kræves derfor en vel bestaaet Realeksamen eller Præliminæreksamen. Elever, som ikke har Bevis herfor, maa underkaste sig en særlig Optagelsesprøve i det Omfang, som Skolen for hvert enkelt Tilfælde maatte finde fornødent.

I Afsnittet „Undervisningsplan“ vil der blive gjort rede for Skolens Arbejdsmaade og Undervisningens Omfang i de enkelte Fag.

Udover det deri angivne har Skolens Elever selvfølgelig Adgang til hele den almindelig Virksomhed, der i Købmandsskolen udfoldes for de unge: De kan deltage i de særlige Konversationsaftener i fremmede Sprog, Aftenforedragene, og saavidt den enkeltes Tid tillader det, i de specielle Fagforelæsninger, der afholdes i Aftenskolen, ligesom Skolens Læsesal og Bibliotek staar til Elevernes Raadighed.

Skolepenge.

Skolepengene er 24 Kr. maanedlig og betales forud i hver Maanedes Begyndelse.

Uformuende Elever kan søge Friplads eller Hjælp til Ophold eller Bøger af det af Staten bevilgede Beløb. Ansøgning herom maa indgives inden 15. Juni og ledsages af et udfyldt Skema, hvortil Blanket udleveres hos Skolens Forstander. Ansøgningen stiles til „Bestyrelsen for Niels Brocks Handelsskole, Fiolstræde 44, København“.

Indmeldelser til og Forespørgsler om *Niels Brocks Handelsskole* sendes til Forstander L. Jacobsen, Fiolstræde 44, København. Forstanderen træffes i Reglen Skoledage Kl. 12—1 og 7—8 Em.

Udmeldelse i Skoleaarets Løb modtages kun, naar tvingende Grunde gør det nødvendigt, at Eleven ophører med Undervisningen. Der betales da for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og for den nærmest følgende. Udmeldelser for Skoleaarets 2 sidste Maaneder modtages ikke.

Skoleaaret.

Undervisningen begynder i det nye Skoleaar den 20. August. *Oprykningsprøven* og *Afgangsprøven* afholdes i Juni og Begyndelsen af Juli.

Indmeldelser til Skolens yngste Klasse maa, hvis man vil sikre sig Plads, ske inden Sommerferiens Begyndelse.

Ferieplan.

Efteraarsferie: 3 Skoledage, medio Oktober.

Juleferie: 2 Uger.

Paaskeferie: 1 Uge.

Pinseferie: 4 Dage.

Sommerferie: 6 Uger.

Desuden følgende Fridage: Kongens Fødselsdag, Fastelavnsmandag, Grundlovsdag, Valdemarsdagen, eventuelle Valgdage og en Dag i de Maaneder, hvor der ellers ikke falder nogen Fridag.

Undervisningsplan.

1. Timeplan.

	Yngste Klasse.	Ældste Klasse
Dansk med Literatur	2 T. ugentl.	2 T. ugentl.
Kulturhistorie	1 —	1 —
Alm. Historie og Handelshistorie	2 —	2 —
Samfundslære med Statistik	2 —	1 —
Samfundsøkonomi	0 —	4 —
Handels- og Retslære	1 —	3 —
Tysk	5 —	5 —
Engelsk	5 —	5 —
Fransk	4 —	3 —
Regning	3 —	3 —
Bogføring	3 —	3 —
Kontorarbejder	1 —	2 —
Handelsgeografi	2 —	0 —
Kemi og Teknologi	1 —	2 —
Varekundskab	2 —	0 —
Gymnastik	2 —	0 —

36 T. ugentl. 36 T. ugentl.

Fransk er et valgfrit Fag; men de Elever, der ikke deltager i dette Fag, skal i Stedet deltage i Undervisning i *Skrivning, Maskinskrivning og Stenografi*. Fransklæsende Elever kan faa Adgang til Undervisning i disse Fag i Aftenskolen og skal, saafremt de ikke har en god Haandskrift, deltage i særlige Skrivetimer, indtil en antagelig Færdighed er opnaaet.

2. Skolens Lærere.

Dansk med Literatur: Magister Kn. Rosenstand.

Kulturhistorie: Overlærer M. Vibæk.

Alm. Historie og Handelshistorie: Arkivar G. Hornemann.

Samfundslære og Statistik: Cand. polit. H. Kiørboe.

Samfundsøkonomi: Cand. polit. H. Kiørboe.

Handelslære: Assessor V. Thorup.

Retslære: Overretssagfører A. Munch-Petersen.

Tysk: Overlærer M. Vibæk.

Cand. teol. & mag J. Mogensen.

Engelsk: Dr. phil. C. Kalisch.

Cand. mag. A. Brahde.

Fransk: Cand. mag. J. P. Gylstorff.*)

Regning: Oberstløjtnant F. V. Lehrmann.**)

Bogføring: Stabsintendant A. H. V. Sabroe.

Kontorarbejder: Lærer H. Chr. Riis.

Handelsgeografi: Cand. mag. C. Andersen.

Kemi og Teknologi: Cand. polyt. E. Wesche.

Varekundskab: Cand. pharm. Jules F. Lund.

Skrivning: Viceinspektør P. Kirchheiner.

Maskinskrivning: Prokurist H. Marcussen.

Stenografi: Translatør E. Giese.

Gymnastik: Gymnastiklærer M. V. Andersen.

Forstander: Forstander for Købmandsskolen L. Jacobsen.

Overlærer: Overlærer for Købmandsskolen M. Vibæk.

3. Undervisningens Omfang og Metode.

Undervisningen bygger paa det Grundlag, som en velbestaaet Realksamen eller en anden mindst lige saa omfattende Prøve giver.

Under Fagene er angivet de i Skoleaaret 1914/15 benyttede Lærebøger.

Dansk med Literatur og Kulturhistorie.

Formaalet for Undervisningen er dels at give Eleverne Færdighed i at behandle Modersmaalet mundtligt og skriftligt, dels igennem Literaturlæsning at gøre dem bekendt med dansk Aandsliv samt gennem nogle Hovedtræk at give dem Begreb om alm. Kulturhistorie. I den Hensigt gennemføres følgende Plan:

*) Under cand. mag. Gylstorffs Sygdom har cand. mag. I. H. Helweg overtaget Timerne.

**) Under Oberstl. Lehrmanns Forhindring ved Militærtjeneste har Lærer G. A. Nielsen overtaget hans Timer.

Dansk. 2 Timer ugentlig i hver Klasse.

Yngste Klasse: De første Timer anvendes til gennem Analyse at undersøge, om Eleverne har det nødvendige Kendskab til Sproglærens Hovedpunkter, eventuelt til Indøvelse deraf.

I Aarets Løb skrives c. 12 *Stile* over Emner, hentede fra det Undervisningsstof, der gennemgaas i de forskellige Fag. Hovedvægten lægges paa Sprogets Behandling og Stoffets Tilrettelæggelse.

I *Literatur* gennemgaas 3 à 4 letfattede Værker af dansk og norsk Literatur, hvortil knyttes Samtaler om deres Form, Handling og de fremstillede Personers Karakter samt en Udsigt over de Perioder, hvortil Digterværkerne hører.

Ældste Klasse: Der skrives i Aarets Løb c. 10 *Stile*. Opgaverne gives delvis af Faglærerne, og Hovedparten af Stilene behandler kommercielle og økonomiske Emner. Stilene rettes derfor med Hensyn til Indhold af Faglærerne, men med Hensyn til Retskrivning og Sprog af Dansk læreren.

I Aarets Løb holder hver Elev et *Foredrag* om et Emne, som han i Skoleaarets Begyndelse har truffet Aftale med Læreren om. Emnet vælges paa det kommercielle og det økonomiske Omraade og maa være af den Beskaffenhed, at Stoffet maa skaffes til Veje ved selvstændigt Arbejde fra Elevernes Side.

Af *Literatur* gennemgaas 3 à 4 Hovedværker af dansk og norsk Literatur, paa samme Maade som i yngste Klasse.

Til *Oprykningsprøven* skrives en Stil og prøves mundtlig i den læste Literatur. Til *Afgangsprøven* gives en Stil, hvis Emne er hentet fra Samfundsøkonomien eller et andet Fag, hvori der ikke er skriftlig Prøve. Mundtlig prøves i den i Aarets Løb læste Literatur.

Der gives 1 Karakter for mundtlig Prøve og 1 for skriftlig.

Kulturhistorie. 1 Time ugentlig i hver Klasse.

Der gives en kort Oversigt over følgende Perioder:

Oldtiden: Den mykenske Tid, de homeriske Digte, græsk Gudelære, Skuespilkunst, Kunst og Arkitektur, Filosofi. Den hellenistiske og romerske Kultur. Middelalderen: Lens- og Riddervæsen, Kristendommens Fremtrængen, Korstogstiden, Kunst og Literatur. Renaissancen: Humanisme, Kultur og Kunst. Den nyere Tid: Reformationen, nederlandsk Malerkunst, Enevælden, Barok, Rokoko, Oplysningstiden, Nyklassicismen. Det XIX. Aarhundrede gennemgaas delvis under Dansk og Historie.

Undervisningen støttes ved Museumsbesøg.

Baade ved *Oprykningsprøven* og ved *Afgangsprøven* gives et Spørgsmaal i det i Aarets Løb læste Pensum.

Karakteren sammenlægges med Karakteren for mundtlig Prøve i Dansk til *én Hovedkarakter*.

Historie, almindelig Historie og Handelshistorie. 2 Timer ugentlig i hver Klasse.

Der lægges i dette Fag særlig Vægt paa Handelshistorien, der knyttes til en kronologisk Oversigt over den politiske Historie i det Omfang, som angives ved H. L. Møllers Bog. Dog gennemgaaes det sidste Aarhundredes Historie op til vore Dage fyldigere efter særlige Lærebøger. Stoffet fordeles saaledes:

Yngste Klasse: Handelens Historie i Oldtid og Middelalder. Verdenshistorien fra Februarrevolutionen til vore Dage.

Ældste Klasse: Handelens Historie i den nyere og nyeste Tid. Nordens Historie fra 1814 til vore Dage.

Ved *Oprykningsprøven* prøves i Aarets Pensum. Ved *Afgangsprøven* gives Spørgsmaal i det i begge Aar læste Pensum. Der gives 1 Karakter.

Lærebøger: H. L. Møller, Ledetraad i Handelens Historie. P. Munch, Fra Februarrevolutionen til vore Dage. Historisk Periode II. J. Ottosen, Nordens Historie fra 1814 til vore Dage.

Samfundslære og Statistik. 2 Timer ugentlig i yngste Klasse, 1 i ældste.

I Samfundslære gennemgaaes: Landet og Folket; Grundtrækkene af Danmarks Statsforfatning og til Sammenligning en kort Udsigt over fremmede Staters Forfatningsforhold; Landets Forvaltning og Inddeling i administrativ Henseende; de vigtigste Forvaltningsgrene; Statens og Kommunernes Finansvæsen, særlig Beskatning, offentlige Udgifter, Gæld; Befolkningsforholdene og deres økonomiske Betydning; Befolkningsstatistikens praktiske Anvendelse (f. Eks. Dødelighedsstatistikens Anvendelse i Livsforsikringsvæsenet); Erhvervsforholdene: Landbruget, dets Udvikling og Organisation; Fiskeri, Skovbrug; Industri og Handel og deres Udvikling og Vilkaar; Næringslovgivning; Toldlovgivningen og dens Institutioner; Samfærdselsmidlerne: Havne, Jærnbaner, Post, Telegraf, Telefon; Møntvæsen; Pengeinstitutioner: Banker, Sparekasser, Kreditforeninger; Forsikringsvæsen; Velstandsfordelingen: Arbejdsløn,

Arbejdstid, Arbejdsløshed; Arbejdsgivere og Arbejdere: faglige Organisationer, Strejker og Lockouter; Voldgifts- og Forligsinstitutioner; Socialismen og Socialdemokratiet; Georgeismen.

Til *Oprykningsprøven* gives et Spørgsmaal i Aarets Pensum. Til *Afgangsprøven* gives et Spørgsmaal i det i begge Aar læste Pensum. Der gives 1 Karakter.

Lærebog: Ad. Jensen, Samfundskundskab.

Samfundsøkonomi. 4 Timer ugentlig i ældste Klasse.

Samfundsøkonomiens Udvikling; Befolkningen: Befolkningsstatistik og Befolkningsspørgsmaal; Værdilære; Produktionen: Naturen, det menneskelige Arbejde, Kapital, Arbejdsdeling, Produktionens Organisation i Industrien og i Landbruget; Omsætningen: Prislære, Penge, Kredit, Kreditmidler, Pengenes Værdi, Pengeinstitutter, Handelens Organisation, udenlandsk Handelspolitik; Fordelingen: Arbejdsløn, Kapitalrente, Monopol og Fortrinsrente (Jordrente); Forbruget; økonomiske Kriser.

Desuden gennemgaas Beskatningens Teori.

Til *Afgangsprøven* gives en Opgave inden for Aarets Pensum. Der gives 1 Karakter.

Lærebog: K. Riis-Hansen, Samfundsøkonomien i Grundtræk.

Handels- og Retslære.

Yngste Klasse, 1 Time ugentlig.

Den almindelige Handelslære gennemgaas efter Grundtvigs Bog; i denne Klasse særlig Køb og Salg, Veksellæren, Anvisninger og Checks.

I Forbindelse med Undervisningen i Kontorarbejde gennemgaas Maal, Vægt, Pris; Varehandelens Inddeling (Locohandel, Distancehandel, Terminshandel); Salgs- og Betalingsformer; Forsikring; Post-, Telegraf- og Jærnbanevæsen; Transport- og Befragtningsformer til Lands og til Søs; Varehuse, Toldvæsen og Kreditoplag; Havneforhold, Frihavn; Varernes Kvalitetsbestemmelser og særlige Bestemmelser for visse Varer.

Ældste Klasse, 1 Time ugentlig.

Der gennemgaas: Personretten: Fødsel, Barndom, Umyndighed, Bestyrelse af umyndiges Formue og Umyndighedsgørelse; Familieretten: Ægteskab, dets Indgaaelse og Retsvirkning, Ægteskabets Opløsning, Børn og deres Retsstilling. Tings- og Obligationsretten: Ejendomsret og Besiddelse, Overdragelse af Ejendomsret, exstinktive Erhvervelser, Brugsrettigheder og Servitutter, Pant; Køb og Salg; Gaver, Leje, Laan til Brug, Opbevaring. Gældsforpligtelser og Gældsbeviser; Kaution.

Forsikring; Arbejdskontrakter og Kontrakter i Almindelighed, Fuldmagt; Skadeserstatning og Overdragelse af Fordringer; Arveretten. —

Under Handelsretten gennemgaaes: Næringsretten, Handelsmedhjælp og Spedition, Varemærker, Handelsbøger, Konkurs, Befragtning, Handelsselskaber, Vekselretten og de vigtigste Afsnit af Søloven.

Saa vel til *Oprykningsprøven* som til *Afgangsprøven* gives et Spørgsmaal i Aarets Pensum. Til *Afgangsprøven* gives desuden en skriftlig Opgave; Karakteren sammenlægges med den mundtlige til én Karakter.

Lærebøger: L. A. Grundtvig, Kortfattet Lærebog i Handels- og Vekselret. H. Munch-Petersen, Den borgerlige Ret. Søloven.

Undervisningen i fremmede Sprog.

Formaalet for Sprogundervisningen er for Tysks og Engelsks Vedkommende at give Eleverne Færdighed i Benyttelsen af Sproget skriftlig og mundtlig og tillige at give dem Kendskab til vedkommende Lands økonomiske og sociale Udvikling.

Tysk og Engelsk betragtes som Hovedsprogene, medens der tillægges Fransk et noget mindre Timetal (7 mod 10), og Kravene i dette Sprog læmpes i Forhold dertil.

Det angivne Formaal søges naaet ved Genfortællings- og Samtaleøvelser over det gennemgaaede Lærebogsstof, der er valgt med det praktiske Liv for Øje, — i yngste Klasse i nær Tilslutning til det læste, i ældste Klasse friere, dels ved Samtaleøvelser over Lærebogsstoffet, dels ved Referat af det skønliterære Stof eller Foredrag af Eleverne over selvvalgte Emner. Hver Lørdag Aften har Eleverne desuden Adgang til særlige Samtale- og Foredragøvelser, skiftevis i Tysk og Engelsk. Oversættelse fra fremmede Sprog benyttes som Middel til at sikre sig, at det læste er tilbørligt gennearbejdet og tilegnet.

Til Befæstelse af grammatiske Former og Indøvelse af Syntaksen anvendes Oversættelse fra Dansk af dertil tilrettelagte Stiløvelser.

Et vigtigt Formaal for Undervisningen er desuden Indøvelse af Handelskorrespondance paa de fremmede Sprog, hvortil systematisk anlagte Lærebøger benyttes.

Tysk. 5 Timer ugentlig i hver Klasse.

Til Opnaaelse af nogenlunde Sikkerhed i den elementære Sprogbehandling gennemgaaes et grammatisk tilrettelagt Stof paa c. 90*) Sider; dernæst gennemgaaes i Løbet af begge Skoleaar c. 180 Sider af kommer-

*) Sideantallet er opgivet som Normalsider à 1300 Bogstaver.

cielt, socialt og økonomisk Indhold; og c. 300 Sider skønliterært Stof, hentet fra moderne Literatur, læses, det sidste dels statarisk, dels kursorisk, og tjener baade til Oversættelse og Genfortælling; endvidere c. 150 Sider Samtalestof efter en dertil særlig udarbejdet Bog og 75 Sider Stiløvelse til Oversættelse fra Dansk til Tysk.

Desuden gennemgaas c. 300 Handelsbreve, dels tyske, dels danske til Oversættelse.

Til *Oprykningsprøven* til ældste Klasse gives enten en lettere Oversættelse fra Dansk til Tysk, til hvis Udarbejdelse maa benyttes Ordbøger, eller et Sæt lettere danske Handelsbreve til Oversættelse uden Benyttelse af Hjælpemidler. Eleverne erfarer først paa selve Eksamensdagen, hvilken af Delene de vil faa.

Til *mundtlig Prøve* kræves en Oversættelse af en lettere tysk Tekst af almindeligt Indhold; dernæst prøves i Talefærdighed, hvortil opgives 50 Sider af det dertil benyttede Stof, og i Oversættelse fra Dansk til Tysk, enten af et Stykke af de i Aarets Løb gennemgaaede Stiløvelser eller i et Handelsbrev, saaledes at der til mundtlig Prøve prøves i det, der ikke har været skriftlig Prøve i.

Til *Afgangsprøven* gives en Stil, til hvis Udarbejdelse der maa benyttes Ordbøger, og et Sæt Handelsbreve, der enten kan være danske Breve, der skal oversættes til Tysk, eller Dispositioner til selvstændig Udarbejdelse af Breve paa Tysk; i begge Tilfælde skal Opgaven løses uden Brug af Hjælpemidler.

Til *mundtlig Prøve* kræves Oversættelse af en ulæst tysk Tekst af kommercielt, socialt eller økonomisk Indhold og prøves i Talefærdighed, hvortil opgives 150 Sider af det dertil benyttede Stof. Eksaminanden skal ikke blot kunne genfortælle, men maa vise sin Evne til selvstændig at kunne udtrykke sig i Sproget.

Der gives 1 Karakter for mundtlig Prøve og 1 for skriftlig.

Bøger: M. Vibæk, Tysk Sproglære for Gymnasiet. M. Vibæk, Tyske Stiløvelser for Handelsskoler. Ingerslev og Vibæk, Tysk Læse- og Lærebog for Handelsskoler I og II. Vibæk und Kramer, Deutsche Umgangssprache für Ausländer. Baden og Ingerslev, Tysk Handelskorrespondance. Bøger til skønliterær Læsning.

gelsk. 5 Timer ugentlig i hver Klasse.

Med Benyttelse af J. Magnussens større Grammatik gennemgaas Sprogets Grammatik og Syntaks i Forbindelse med det sædvanlige Læsestof og Stiløvelser.

Der læses af kommercielt og økonomisk Stof c. 220 Sider, c. 500 Sider skønliterært Stof, der dels benyttes til Genfortælling og Taleøvelser, dels til Oversættelse, c. 100 Sider Stiløvelser, c. 300 Handelsbreve, dels engelske, dels danske til Oversættelse. Desuden læses nogle Aviser.

Eksamenskravene er baade til *Oprykningsprøven* og til *Afgangsprøven* de samme som i Tysk.

Lærebøger: Joh. Magnussen, Praktisk engelsk Grammatik. Ad. Hansen, Engelske Stiløvelser. C. Kalisch, Engelske Noveller, I og II Hæfte. A. Brahde and Kaalund Jørgensen, The Merchant Reader. A. Brahde, The Conversation Reader. Kaalund Jørgensen og H. Chr. Riis, Engelsk Handelskorrespondance. Bøger til skønliterær Læsning.

Fransk. 4 Timer ugentlig i yngste Klasse, 3 i ældste.

Formlære og Syntaks gennemgaas efter Jungs Grammatik.

Der læses c. 150 Sider skønliterært Stof, c. 50 Sider Samtaleøvelser med Dagliglivets Fraseologi, c. 40 Sider Handelsbreve og c. 80 Sider Stiløvelser.

Ved *Oprykningsprøven* prøves kun i Oversættelse af Stykker af det læste Pensum.

Ved *Afgangsprøven* gives Opgaver i Stil og Handelsbreve, til begge maa benyttes Ordbøger. Mundtlig prøves i et ikke læst Stykke Prosa og i Genfortælling efter det dertil opgivne Stof, c. 100 Sider.

Der gives 1 Karakter for mundtlig Prøve og 1 for skriftlig.

Lærebøger: C. F. Jung, Fransk Grammatik. C. Michelsen, Franske Stiløvelser, I. Kr. Nyrop, Franske Stiløvelser for viderekomne. François Coppé, Les vrais riches. François Coppé, Vingt contes nouveaux. R. Kron, Le Petit Parisien. Bernhard Iversen, Lærebog i Fransk Handelskorrespondance.

Regning. 3 Timer i hver Klasse.

Regneundervisningen har udelukkende praktiske Formaal. Der begyndes med Øvelser i Procent- og Rentesregning, Omregning af fremmed Mønt, Maal og Vægt. Derefter gennemgaas Varekalkulation over enkelte og flere Partier med alle dertil hørende Beregninger (Prisberegninger, Fragt, Assurance, Told, Arbejdspenge etc.). Dernæst Aktier og Obligationer, Notering, Køb og Salg ved Veksellerer og Udregning af Salgsnotaer; Vekseldiskontering, Notering af Kurser paa fremmede Veks-

ler og de med Salget forbundne Beregninger; Arbitrage; Kontokurant med Renteberegninger efter de forskellige Metoder (progressiv, retrograd, Scalametoden); de forskellige Landes Vægtsystemer for Guld og Sølv, Finhedsbetegnelser og Notering af Markedspriserne, samt Møntfod og Mønter.

Til *Oprykningsprøven* gives 1 skriftlig Opgave, der falder inden for Aarets Pensum. Til *Afgangsprøven* gives 3 Opgaver, 1 i Kalkulation, 1 i Veksel-, Diskonto- eller Fondsregning og 1 i Kontokurant; Karaktererne sammenlægges til en Hovedkarakter, der regnes dobbelt.

Lærebøger: R. Christensens Regnebog for Købmandsskoler, I—III.

Bogføring. 3 Timer i hver Klasse.

Undervisningen omfatter baade enkelt og dobbelt Bogføring. Der begyndes i *Yngste Klasse* med enkelt Bogføring; derefter gennemgås dobbelt Bogføring efter Kolonnesystemet og almindeligt System, som det sædvanlig føres i en større dansk Forretning med Handel paa Ind- og Udland. Efter forskellige Forretningsgange øves Eleverne i Postering paa alle almindelig forekommende Konti og i Afslutning. Til selvstændige Øvelser benyttes Klasse- og Hjemmeopgaver.

I *ældste Klasse* gennemgås foruden en Del større Øvelsesopgaver Drifts- og Statusregnskaber for merkantile og industrielle Virksomheder; Eleverne øves i selvstændig Kritik af offentlig fremkomne Regnskaber, særlig Statusopgørelser, de anførte Aktivers reelle Værdi og Risiko; Forslag til Anlæg af Bogholderi for nærmere angivne Forretninger; Afslutning af Regnskaber paa Grundlag af Raabalancer og Beholdninger; Regnskabsforhold saavel vedrørende Afstaaelse eller Overtagelse af Forretninger som Forretningers Omdannelse til Aktieselskaber, Kritik af Forretningsbalancer.

Til *Oprykningsprøven* gives 1 Opgave; til *Afgangsprøven* 2 større Opgaver. Karaktererne for disse sammenlægges til 1 Karakter, der regnes dobbelt.

Lærebøger: A. H. V. Sabroe, Forretningsgang, I, A og B.

Correspondance og andre Kontorarbejder. 1 Time ugentlig i yngste Klasse, 2 i ældste.

Eleverne indøves i Udførelse af danske Breve og de Dokumenter, som disse giver Anledning til. Der gennemgås: Brevets Form og Opstilling, Ordre og deres Udførelse, Pladshandel og

Distancehandel, mindre og større Ordre, Indledning af Forretningsforbindelser; Reklamationer; Ansøgninger om Plads; Toldvæsen; Betaling ved Postanvisning, Postoprævning, Pengebrev, Checks, Anvisninger, Veksler og hele den dermed forbundne Praksis, større Forretninger med særlige Betalingsformer (Kontant mod Dokumenter, Remburs); Korrespondance om Mellemværende, Akkord og Konkurs, Søforsikring af Varer, Cirkulærer. Alle i Forbindelse med de udførte Forretninger staaende Dokumenter gennemgaas og indøves. Desuden gennemgaas i ældste Klasse en Del større, afsluttede Forretninger med en gros Firmaer med Ind- og Udland, saaledes at Eleverne faar en klar Forstilling om Forretningens Gang i alle Enkeltheder fra først til sidst.

Til *Oprykningsprøve* gives 1 Opgave i Udfærdigelse af Handelsbreve og dertil hørende Papirer. Til *Afgangsprøven* gives en mere omfattende Opgave i sammenhørende Handelsbreve og tilhørende Papirer. Der gives 1 Karakter.

Lærebog: H. Chr. Riis, Dansk Handelskorrespondance og Kontorpraksis, I og II.

Handelsgeografi. 2 Timer ugentlig i yngste Klasse.

Der gives som Indledning en kort fysisk Oversigt over de enkelte Lande med særlig Vægt paa de Faktorer, der har Betydning for deres Produktion og Omsætning, saasom Beliggenhed i Forhold til de vigtigste Handelscentrer, Kystomraade, sejlbare Floder, Klima m. m. Derefter behandles Næringslivet meget udførligt med statistiske Oplysninger om Produktionen, Landets Behov, Underskud og Overskud og den deraf følgende Handelsomsætning. Endvidere Byerne, særlig de, der har større økonomisk og kommerciel Interesse, og blandt Havnebyerne de, som Danmark har særlig Forbindelse med. Endelig de vigtigste Handelsruter, Jærnbanelinier og navnlig de store Dampskibsselskaber og -ruter. I Slutningen af Aaret gennemgaas de vigtigste Handelsvarer, deres Produktionssteder, Masse og Bestemmelsessteder.

Ved *Oprykningsprøven* opgives det hele Pensum.

Karakteren overføres paa Afgangsbrevet og medregnes i Gennemsnitskarakteren.

Lærebog: C. Andersen, Handelsgeografi.

Kemi. 1 Time ugentlig i yngste Klasse.

Stoffernes almindelige fysiske og kemiske Forhold, Ilt, Brint, Vand, Luften og de vigtigste Forbindelser af Kvælstof, Klor, Fosfor, Svovl, Kul-

stof og Silicium gennemgaas; Brom, Jod o. fl. omtales ganske kort. Af den kemiske Teori medtages kun det nødvendigeste til Forstaaelse af Tegnsproget og simple kemiske Ligninger.

I Laboratoriet udfører Eleverne efter en maskinskreven Vejledning, der slutter sig til Lærebogen, c. 45 mindre Øvelser til Belysning af de kemiske Omsætninger, Vægtforhold, Filtrering, Destillation, Krystallisation, Smeltning o. s. v. Enkelte større Forsøg udføres som Demonstration.

nologi. 2 Timer ugentlig i ældste Klasse.

Der gennemgaas: Faste, flydende og luftformige Brændstoffer (herunder Brændeværdi, Ovne m. m.), Fabrikation af Svovlsyre, Salpetersyre, Saltsyre, Metallernes alm. fysiske og kemiske Egenskaber, deres Fremstilling ved Udsmeltning og ad elektrisk Vej. Af Alkalimetallernes Forbindelser behandles Salt, Soda og Potaske udførligere; ligeledes Calcium, Kalk, Gibs, og af de almindelige Metaller Jærn (Malme, de forskellige Sorter og deres Bearbejdning, Højovne), Bly, Kobber, Sølv; Glas, Lervarer, Cement, Papir, Tekstilstoffer, Øl, Smør, Sukker. Nogle kemiske og fysiske Forsøg udføres, og i Tilslutning til de gennemgaaede Fabrikationer foretages i Aarets Løb 6 à 8 Fabriksbesøg

Saa vel til *Oprykningsprøven* som til *Afgangsprøven* gives Spørgsmaal i Aarets Pensum. Der gives 1 Karakter.

Lærebøger: W. Løwensøn, Vejledning til Brug ved Undervisningen i Kemi. J. Løventhal, Kortfattet Teknologi for Handelsskoler, tilligemed et skrevet Supplement.

ekundskab. 2 Timer ugentlig i yngste Klasse.

Som Indledning omtales de Grundstoffer, hvoraf de levende Væsener bestaar, samt nogle organiske Forbindelsers kemiske Sammensætning (f. Eks. Stivelse, Fedtstoffer, Æggehvite og andre Næringsstoffer); de levende Væseners, særlig Planternes Bygning; Cellen og dens Funktioner; Aanding, Stoftab ved Aandingen; Cellens Ernæring, Fødens Betydning og Varmeværdi.

Plantelære: Rod, Stængel og Blads Morfologi; Cellens Bygning mere detailleret, Celletyper, Cellevæv; Blomstens Bygning, Blomsterstande, Befrugtning, Frøet og dets Spiring. Bladets anatomiske Bygning, Bladgrøntet og dets Betydning. Plantens Næringsstoffer og deres Opstaaen, deres kemiske Egenskaber og fysiologiske Betydning for Planten selv og for Mennesket; Plantens Biprodukter (Nydelsesmidler, Lægemidler,

teknisk anvendelige Stoffer) og deres Betydning. Vekselvirkning i Naturen mellem Dyre- og Planteriget samt Grundstoffernes Kredsløb i Naturen.

Den egentlige Varekundskab: Varens Navn, Plantenavn (Familie), Indvindingsmaade o. s. v.; Indholdsstofferne og deres fysiologiske Værdi for Mennesket m. m. Ved Hjælp af Skolens Vareprøvesamling gennemgaas en Række Nærings- og Nydelsesmidler: Krydderier, Kornsorterne, Bælgplanterne, oljeholdige Frø og Oljekager, Sukker og andre Nydelsesmidler; Gummi, Harpiks, Terpentint, Copal, Schellak; Forfalskninger og deres Paavisning; den praktiske Anvendelse af forskellige Raavarer samt nogle interessante Kombinationer af disse i almindelige Handelsvarer.

Til *Oprykningsprøven* gives Spørgsmaal i Aarets Pensum. Karakteren overføres paa Afgangsbrevet og medregnes i Gennemsnitskarakteren.

Lærebog: H. C. Porsdal og V. E. Porsdal, Lærebog i Varekundskab.

Stenografi. 2 Timer ugentlig i yngste Klasse, 1 Time i ældste.

Faget er obligatorisk for de Elever, der ikke lærer Fransk.

Gabelsbergers System indøves saaledes, at Eleverne i yngste Klasse opnaar den Færdighed, der kræves af en Kontorstenograf; i ældste Klasse kan tillige øves tysk eller engelsk Stenografi.

Til *Oprykningsprøven* dikteres 3 Handelsbreve med en Hastighed af 100, 140 og 168 Stavelser pr. Minut. Det samme Krav stilles i dansk Stenografi til *Afgangsprøven*.

Maskinskrivning. 2 Timer ugentlig i ældste Klasse.

Faget er obligatorisk for de Elever, der ikke lærer Fransk.

Eleverne bringes saa vidt, at de kan udføre den daglige Korrespondance med dertil hørende Papirer saavel efter Diktat direkte til Maskine som efter Konzept, Stenogram eller Disposition. De øves i Afskrivning af Handelsbreve paa fremmede Sprog og i Duplikering.

Til *Afgangsprøven* gives nogle Handelsbreve i Stenogram og Konzept til Afskrivning samt enkelte kommercielle Dokumenter til Udfyldning paa Grundlag af givne Oplysninger.

Skrivning 2 Timer ugentlig i yngste Klasse.

Faget er obligatorisk for de Elever, der ikke lærer Fransk.

Der lægges Vægt paa en tydelig og smuk Haandskrift.

Aarsberetning.

I. Eleverne.

Af forrige yngste Klasses 22 Elever oprykkedes 18 i ældste Klasse; 4 optoges ved særlig Prøve; deraf udgik 1 Elev paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste. I yngste Klasse optoges 40 Elever, der deltes i 2 Hold.

Skolen har i indeværende Aar altsaa haft 61 Elever, 21 i ældste, 40 i yngste Klasse.

21 Elever havde hel Friplads, 3 halv Friplads, 1 tillige Hjælp til Bøger.

Yngste Klasse. A.

1. Asmussen, Poul Michael Henrik, Søn af Grosserer Aa. W. M. Th. A., København.
2. Bach, Emil John, Søn af Direktør, Bogtrykker G. A. B., København.
3. Brünnich, John, Søn af Skibsinspektør & Købmand F. B., Helsingør.
4. Giersing, Ais, Datter af Ingeniør H. E. G., Rusland.
5. Gylstorff, Louis Wilhelm, Søn af cand. mag. J. P. G., København.
6. Hänschell, Otto Hagerup, Søn af Grosserer Hj. H., København.
7. Hartz, Frederik Vilhelm, Søn af Proprietær I. F. H., Frederikshavn.
8. Jørgensen, Axel Marinus, Søn af afd. Redaktør C. J.
9. Jørgensen, Oscar Peter, Søn af Grosserer F. P. C. J., Ordrup.
10. Klitgaard, Valdemar, Søn af Grosserer H. K., København.
11. Kofoed, Vilhelm Adolf, Søn af Malermester A. M. K., Nexø.
12. Kragh, Jens Peter, Søn af afd. Forstander P. K., Svendborg.
13. Kretschmer, Svend Mogens, Søn af afd. Fuldmægtig F. V. K.
14. Kruuse, Petrea Laurentze Augusta, Datter af Grosserer L. K., København.
15. Lichtenberg, Kaj, Søn af afd. Læge L., Børkop.
16. Nielsen, Thorvald, Søn af Handlungartner A. N., Erritsø.

17. Nielsen, William Melson, Søn af Købmand A. N., Svendborg.
18. Petersen, Axel, Søn af Faktor A. P., København.
19. Thygesen, Ejnar, Søn af Overlærer A. T., Horsens.
20. Wogonsbeck, Thomas Christian Jensen, Søn af Staldforpagter Th. P. J., Frederikshavn.

Yngste Klasse. B.

1. Bay, Niels Hansen, Søn af Sygehusinspektør H. B., Hobro.
2. Carl, Harald Frederik Christian, Søn af afd. Skibsreder Ad. C.
3. von Eyben, Johann Georg Huldreich, Søn af Postmester von E., Rudsvedby.
4. Grum, Carl Johan, Søn af Toldassistent V. G., København.
5. Hansen, Vagn Hermann Nicolaj, Søn af Fyrbøder M. H., Køge.
6. Jacobsen, Svend Fridorf, Søn af Grosserer Chr. W. J., København.
7. Jonsen, Henning, Søn af Direktør J. P. J., København.
8. Meyer, Carl, Søn af Garvermester J. M., København.
9. Nienstædt, Max Louis Robert, Søn af Grosserer R. N., København.
10. Nissen, Karl Peder, Søn af Gaardejer H. P. N., Eskildstrup.
11. Pontoppidan, Gunvor, Datter af Dr. med. Fr. P., Randers.
12. Poulsen, Immanuel, Søn af Melhandler H. V. P., København.
13. Rasmussen, Hans Peter Alex, Søn af Murer H. P. R., København.
14. Rasmussen, Robert Valdemar, Søn af Elektricitetsværksbestyrer O. R., Fredericia.
15. Schaltz, Knud, Søn af Købmand H. Chr. S., Roskilde.
16. Schou, Julius Louis Bechman, Søn af fhv. Skibsfører I. S., København.
17. Thomsen, Thomas Peder, Søn af Hotelforpagter N. T., Lejre.
18. Tolderlund, Hans Frederik, Søn af Direktør A. F. T., Præstø.
19. Ulrichsen, Elof Bernhard, Søn af Grosserer U. C. U., Charlottenlund.
20. Westergaard, Peder, Søn af Sparekassedirektør Chr. W., Løkken.

Ældste Klasse.

1. Aagaard, Otto Munk Jensen, Søn af Inspektør R. J. A., Skodsborg.
2. Bisgaard, Stig, Søn af Sognepræst C. B., Poulsker.

3. Bock, John Olfert, Søn af fhv. Konsul C. O. B., København.
  4. Bruun, Erling, Søn af Kaptajn Daniel B., Hellerup.
  5. Funder, Peder, Søn af Grosserer P. F., Frederiksberg.
  6. Gammelgaard, Knud Ove Boye, Søn af Arkitekt G., København.
  7. Grum, Holger, Søn af Kolonialvarehandler Emil G., København.
  8. Jacobsen, Johanne, Datter af Tandlæge J., Randers.
  9. Jensen, Niels Juul, Søn af Snedkermester Jul. J., Hobro.
  10. Jørgensen, Fritz Borup, Søn af Grosserer F. P. C. J., Ordrup.
  11. Kjær, David, Søn af Direktør F. A. K., Holbæk.
  12. Larsen, Knud Harald, Søn af Ingeniør Poul L., København.
  13. Ludvigsen, Kai Aage, Søn af Grosserer Ludv. C. L., København.
  14. Nordland, Knud, Søn af afd. Direktør H. N., Esbjerg.
  15. Petersen, Ejner Cornelius, Søn af Sognefoged C. P., Ordrup.
  16. Rautenbach-Nielsen, Albrecht, Søn af Malermester B. N., København.
  17. Simonsen, Carl Johs. Vald., Søn af Fattiginspektør S., Horsens.
  18. Sommer, Aage, Søn af Viceinspektør J. S., København.
  19. Sørensen, Edmund, Søn af Driftsbestyrer L. S., Frederiksberg.
  20. Voss, Wilhelm Holger, Søn af Fabriksdirektør D. V., Fredericia.
  21. Wedell-Jensen, Betty, Datter af Assistent i Marinen G. J., København.
-

II. Afgangsprøven 1914.

Afgangsprøven for ældste Klasse afholdtes i Juni og Juli Maaneder. Til denne indstillede sig 14 Elever, der alle bestod. Udfaldet ses af omstaaende Liste.

I Censuren deltog efter Indbydelse følgende Herrer uden for Lærerkredsen:

Dansk: Skoleinspektør P. Kistrup.

Tysk: Direktør Chr. Hvidt.

Engelsk: Grosserer Carl H. Melchior.

Fransk: Sekretær E. Lillelund.

Regning: Grosserer Victor Jensen.

Bogføring: Direktør C. G. Høyrup.

Retslære: Professor P. Johs. Jørgensen; Grosserer Axel Petersen.

Samfundsøkonomi: Docent, Kontorchef Jens Warming.

Statistik: Departementschef Adolf Jensen.

Handelshistorie: Departementschef Dr. E. Arup.

Teknologi: Professor Fr. Christensen.

Varekundskab: Professor Bille Gram.

Resultat af Afgangsprøven 1914.

	Dansk		Tysk		Engelsk		Bogføring	Kontorarbejder	Handelsregning	Handelsret	Økonomi	Statistik	Handelshistorie	Handelsgeografi	Teknologi	Varekundskab	Udførelse af skriftlige Arbejder	Hovedkarakterer		Valgfri Fag				
	mundtlig	skriftlig	mundtlig	skriftlig	mundtlig	skriftlig												Sum	Gennemsnitspoints	Fransk		Maskinskrivn.	Dansk Stenografi	Tysk Stenografi
																				mundtlig	skriftlig			
Bengtsson, Poul Johannes..	4	4	3	4	5	3	5	4	6	5	5	6	4	5	5	5	5	89	4,68			5	4	0
Blichfeldt, Ove Alfred Theodor	4	4	4	4	4	3	4	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	83	4,37	3	3			
Funck-Jørgensen, Svend. . .	5	4	4	5	4	4	5	6	6	5	6	6	5	5	6	5	98	5,16	5	5				
Hagerup, Peter Vilhelm. . . .	4	5	5	5	5	5	4	3	6	5	4	6	5	6	4	5	92	4,84	6	4				
Haubroe, Axel Rosenørn . . .	4	2	5	3	3	2	3	3	5	3	5	5	4	4	3	6	73	3,84			4	3	1	
Johansen, Christian Hein . .	5	5	5	5	4	3	6	5	6	5	5	4	4	4	5	5	93	4,89	5	5				
Lisborg, Ejnar	5	4	5	5	5	5	4	4	6	5	4	5	3	5	6	5	91	4,79	5	5				
Nielsen, Knud	5	4	4	5	4	5	5	5	5	6	6	5	5	6	4	5	93	4,89			3	3	0	
Nissen, Reinhold Rasmus . .	5	5	4	4	2	4	4	4	6	5	6	6	5	5	4	4	89	4,68			5	6	3	
Prior, Johannes Andreas . . .	5	4	5	4	4	5	2	2	5	5	5	6	3	4	5	5	80	4,21	4	4				
Studsgarth, Axel Christian . .	6	5	6	5	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	106	5,58	5	5				
Velschou, Agnete.	5	4	5	5	5	5	4	5	6	4	6	4	3	6	5	5	92	4,84	6	6				
Wedum, Arthur Noël	5	3	4	4	6	5	5	5	5	5	6	6	4	6	5	6	95	5	5	5				
Ziegler, Olaf Christian	4	4	5	4	4	3	5	4	6	5	6	6	4	5	3	5	89	4,68			4	3	0	

Opgaver

til

skriftlig Afgangsprøve Juni—Juli 1914.

Dansk Stil.

Forholdet mellem Landbrugeren og Købmanden tidligere og nu.

Retslære.

En Fremstilling af Reglerne om Checks og en Redegørelse for, hvad man opnaar ved Brugen af dem.

Danske Breve og Kontorarbejder.

Korrespondance fra Firmaet *Wilh. Nissen & Co.*,
København.

- $\frac{4}{2}$ 1914. Ved Gennemgang af vor Riskontro har det vist sig, at vor Kunde, Niels Sørensen, Faaborg, i den senere Tid ikke har indsendt Dækning for forfaldne Vareposter rettidigt, men at han trækker Betalingen mere og mere ud. Der er os intet andet ufordelagtigt bekendt om Niels Sørensen, og vi ønsker gerne at opretholde Forbindelsen med ham. Paa den anden Side maa vi have truffet en Ordning, hvorved der ydes større Garanti for, at f. f. Beløb dækkes rettidigt, og da vor Rejsende, N. V. Holm, der f. T. er i Odense, om nogle Dage kommer til Faaborg, tilskriver vi ham om denne Sag. Skriv Brevet til N. V. Holm og fremsæt deri, hvilken Betalingsmaade De anser det for rigtigst, at han foreslaar Sørensen at bringe i Anvendelse for Fremtiden uden Indskrænkning i Kredittiden, der er fastsat til 3 Maaneder fra Fakturas Dato. Vi leverer Sørensen Varer een à to Gange om Maaneden i større Poster til Beløb fra c. Kr. 400— til Kr. 700—.
- $\frac{4}{3}$ 1914. Vi trækker den 4. i hver Maaned paa vor Kunde, Nic. Madsen, Slagelse, pr. 3 Mdr. for, hvad han skylder for den foregaaende Maaned; dog betaales den modtagne Emballage ikke, men krediteres ved Returnering med det debiterede Beløb.

Nic. Madsens Konto for Februar Maaned ser saaledes ud:

Debet

Nic. Madsen, Slagelse.

Kredit

1914						1914					
Februar	2	Varer iflg. Faktura....	110	75			Februar	4	Kontant.....	482	75
		Emballage.....	16	00					Deres Accept pr. $\frac{4}{5}$ ..	400	00
					126	75		7	Deres Accept pr. $\frac{4}{5}$ ..	735	40
	4	Diskonto af Kr. 400—						10	Emballage retur.....	24	00
		$\frac{3}{4}$ m à 6 % p. a....			6	00			Fragtudlæg herfor... .		30
		$\frac{1}{4}$ % Provision af Kr.						26	Emballage retur.....	54	00
		400—.....			1	00			Fragtudlæg herfor.....		70
		Vekselstempel.....				25		28	Prisdifference Varer iflg.		
		Indfriet Deres Accept							Faktura af 16. d. M.	5	75
		pr. $\frac{4}{2}$			875	50					
	12	Varer iflg. Faktura....	30	60							
		Emballage.....	4	00							
					34	60					
	26	Varer iflg. Faktura....	426	70							
		Emballage	48	00							
					474	70					

I Henhold til omstaaende trækker vi D. D. paa Madsen en Veksel, Ordre egen, og giver ham Opgørelse af det trasserede Beløb.

Skriv vort Brev til Madsen.

$\frac{4}{6}$ 1914. Vi er gaaet ind paa at omsætte ovennævnte i Dag f. f. Veksel pr. $\frac{4}{7}$ mod, at Nic. Madsen betaler os 6 $\frac{0}{10}$ Diskonto og $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{10}$ Provision af Beløbet samt Vekselstempel, og modtager i Dag fra Madsen Brev af G. D. med den nye Veksel og pr. Postanvisning Beløbet for de nævnte Omkostninger. Vi indfrier derefter den forfaldne Veksel i „Københavns Bank“, hvor vi den $\frac{30}{4}$ har diskonteret den, og sender den til Madsen med Brev af D. D., hvori vi tillige meddeler ham, at vi for Fremtiden ikke kan forny hans Acceptor.

Skriv vort Brev til Madsen og Vekslen pr. i Dag, som den ser ud, naar vi sender den til M.

$\frac{4}{6}$ 1914. Vi modtager D. D. Cirkulære af G. D. fra Den Danske Kreditforening, i hvilket der findes en af autoriserede Tilidsmænd optaget Status for vor Kunde Chr. Jørgensen, Viborg, der har standset sine Betalinger den $\frac{10}{5}$ 1914, og som søger Akkord. Der kan efter den optagne Status ydes en Dividende af 55,6 $\frac{0}{10}$, der kan forøges til 65 $\frac{0}{10}$ derved, at Jørgensens Familie, hvem han skylder et betydeligt Beløb, trækker sin Fordring tilbage. Forretningen er i god Drift, og Underbalancen skyldes ikke letsindig Forretningsførelse fra Debtors Side. Det anbefales at yde Jørgensen Akkord paa Grundlag af en Dividende af 65 $\frac{0}{10}$, der vil blive udbetalt i to Rater, nemlig 1. Rate, straks efter at Akkorden er gaaet i Orden, og 2. Rate 3 Maaneder derefter. — Vi har staaet i Forbindelse med Jørgensen i 2 Aar og har til gode for følgende Vareposter: $\frac{15}{3}$ 1914: Kroner 104.30, $\frac{8}{4}$ 1914: Kroner 227.35, $\frac{4}{5}$ 1914: Kroner 109.50, ialt Kroner 441.15; herfra gaar forskellige Kreditposter til Beløb Kroner 22.50, og af Restbeløbet, Kroner 418.65, er Kroner 54— Emballage, der betragtes som udlaant til Jørgensen.

Skriv vort Svar til Kreditforeningen, idet De selv afgør, om vi bør indrømme Jørgensen Akkord.

P. F. Frandsen, Nykøbing F., har ved Kontrakt af $\frac{9}{9}$ 1913 købt af V. Bruns Eftf., København, $\frac{70}{80}$ Tons dansk Hvede, 129 Pd. holl., til en Pris af 1410 Øre pr. 100 kg. fob København, Betaling netto kontant mod

Dokumenter. I Henhold til P. F. Frandsens Brev af $12\frac{1}{9}$, aflades Varen $20\frac{1}{9}$ pr. S. „Caroline“, Kapt. Jens Petersen. Afladevægt: 78,000 kg. Kaptajnen modtager i Fragtfor-skud Kr. 40—. Ved Indkassering af Beløbet benytter Sælgeren „Banken for Nykøbing F. og Omegn“, Nykøbing F.

Skriv Sælgerens Brev til Banken og de ved Aflad-ningen nødvendige Papirer.

Tysk Stil.

(Brugen af Ordbøger tilladt.)

Forretningslokalet, i hvilket jeg arbejdede, frembød et ejendomme- ligt Syn; foruden mit Skrivebord, en Wienerstol, et langt Bord, som man endda kunde forlænge betydeligt ved at trække to Klapper ud, og en smal, høj Stige indeholdt det ingen Møbler. Men alle Vægge var lige op til Loftet beklædte med smalle *Reoler*¹⁾, hvorpaa der stod Metalbækkener, der tjente til at optage de forskellige Kornprøver. I det hele var der 2000 Bækkener og gennemsnitlig lige saa mange forskellige Kornsorter, af hvilke enhver var forsynet med Eksport- tørens Navn og et Nummer. Da jeg tiltraadte min Plads om Efter- aaret i et Aar, hvor den russiske Høst var faldet over Forventning glimrende ud, ankom der hver Dag en Mængde forskellige Prøver, saa at jeg i Begyndelsen havde noget Besvær med at finde mig til Rette i de mange Numre. Desuden manglede jeg Forstaaelse af de enkelte Prøvers Kvalitetsforskel; thi selv om man er i Stand til at skelne Hvede fra Rug eller Byg, ser dog det ene Hvedekorn *ud*²⁾ nøjagtigt som det andet. Der hører nogen Sikkerhed til for at kunne finde Forskellen f. Eks. mellem nord- og sydrussiske Produkter. Det varede derfor ogsaa en rum Tid, inden jeg havde tilegnet mig de talrige fine Kneb ved hvis Hjælp man til sidst ufejlbarligt kan ud- finde de ubetydeligste Forskelle. Mit Arbejde formede sig nu paa følgende Maade: Naar Prøverne blev bragt om Morgenens, maatte jeg først gøre dem færdige til de Rejsende; hvis de Rejsende allerede var *ude*³⁾, maatte jeg eftersende dem de nye Prøver. Desuden sendte jeg en Del af Prøverne til vore tyske, hollandske og belgiske Agenter. Hvad der blev tilbage, blev anbragt i Bækkenerne. Saa maatte Prø- verne indføres i Prøvebøgerne. Her gjaldt det om at iagttage den pinligste Omhyggelighed, for at disse Bøger kunde blive ført nøjagtigt.

1) *das Holzgestell*; 2) *erscheinen*; 3) *fort*.

Tyske Breve.

(Udarbejdes uden Benyttelse af Hjælpebidler.)

1.

Hamburg, den 15. November 1913.

Herrer Sophus Berg & Co.,

København.

P. A. Svendsen, København.

Vi tillader os at gøre Dem opmærksom paa, at ovennævnte Firma endnu ikke har udlignet vore Fakturaer af

$\frac{13}{9}$ til et Beløb af M. 770—

og $\frac{30}{9}$ — — M. 1500—,

og beder Dem drage Omsorg for, at vi snarest muligt modtager Dækning med Tillæg af 4 $\frac{0}{10}$ Rente fra Forfaldsdag.

Som vi allerede har meddelt Dem, kan vi ikke indrømme Firmæet længere Betalingstid end til den 15. i den paa Leveringen følgende Maaned og anmoder Dem om at sende os Rimse direkte, saaledes som det er sket ved Betalingen af Juli- og August-Fakturaerne. Vore Oktober-Leveringer til et Beløb af M. 3620— er ligeledes forfaldne med i Dag.

Med Højagtelse

Gebrüder Mantel.

2.

København, den 17. November 1913.

Herrer Gebrüder Mantel,

Hamburg.

P. A. Svendsen, København.

Vi er i Besiddelse af Deres ærede Brev af 15. d. M. og sender Dem hermed i Overensstemmelse med Deres Ønske en Check paa „Die Vereinsbank“, Hamburg, stor

M. 5890—,

til Udligning af de nævnte Fakturaer af 13. og 30. September og 12. og 26. Oktober, endskønt vi ikke selv har modtaget nogen som helst Dækning fra P. A. Svendsen.

Da Forsinkelsen med Hensyn til Dækningen af September-Fakturaerne jo er ringe, og da Oktober-Fakturaerne jo nylig er forfaldne, haaber vi, at De ikke vil gøre Krav paa Renter. Vi vilde nemlig ikke gerne forlange dette overfor Svendsen, da man her ikke er vant til en saa punktlig Overholdelse af Betalingsbetingelserne.

Med Højagtelse

Sophus Berg & Co.

Disposition. Gebrüder Mantel anerkender ^{18/11} 1913 Modtagelsen af ovenstaaende Brev og Rimesse og meddeler, at de for at imødekomme Berg & Co. denne Gang vil *se bort fra*¹⁾ Beregning af Renter.

¹⁾ *absehen von.*

København, den 4. Juni 1914.

Herrer Friederich Kranzler & Co.,

Berlin.

Jeg tillader mig herved at forespørge, om De maatte være villig til at overdrage mig Deres Agentur for København. Som Følge af min mangeaarige Virksomhed som Agent og som Rejsende for de første Huse i Deres Branche er jeg meget godt *indført i*¹⁾ Deres Kundekredse. Hvis De overdrager mig Deres Agentur, vil jeg beregne mig en Provision af 5 ⁰/₁₀ paa alle nye Ordre, som jeg tilfører Dem, og af 2 ¹/₂ ⁰/₁₀ paa Ordre fra gamle Forretningsvenner. Mine kontante Udlæg til Porto og Telegrammer debiterer jeg Dem.

Som Referencer opgiver jeg Dem nedenstaaende Firmaer, og jeg imødeser meget gerne Deres ærede Svar.

Med Højagtelse

Carl L. Jensen.

Referencer: C. W. Kragh, København.

C. H. Müller jr., Berlin.

¹⁾ *einführen in m. D.*

Engelsk Stil.

(Brugen af Ordbøger tilladt.)

En Katastrofe paa Atlanterhavet.

I de første Dage af Maj var den engelske Damper *Columbia* paa Rejse fra Antwerpen til New York. Natten til Søndag den 3. Maj udbrød der Brand om Bord, og kort efter fandt en Række voldsomme Eksplosioner Sted, som blandt andet ødelagde Damperens traadløse Telegraf. *Columbia* havde en Besætning paa 70 Mand. Der var ingen Passagerer om Bord. Tre Baade blev sat ud¹⁾ fra det brændende Skib. Af disse blev den ene med 13 Mand om Bord optaget af Cunard-Damperen *Franconia*. Den anden Baad blev optaget af Damperen *Manhattan* efter at have drevet omkring paa Havet i 40 Timer. Den tredje Baad, hvori der var 19 Mand, var derimod ikke til at finde til Trods for ivrig Eftersøgning paa Ulykkesstedet. Det antoges derfor, at den var gaet under.

¹⁾ at sætte ud, *to let down.*

Den 18. Maj, over to Uger efter at Ulykken havde fundet Sted, modtog Autoriteterne i Montreal imidlertid et Telegram fra De forenede Staters Toldkutter¹⁾ *Seneca*, som havde fundet den savnede Baad ved Ny Skotlands Kyst. Der var da fire Mand om Bord og syv Lig. De andre otte Mand, som havde været i Baaden, da den forlod den brændende Damper, var blevet sindssyge af de udstaaede Rædsler og var en efter en sprunget over Bord. *Columbias* 1ste Styrmand, to Matroser og en Fyrbøder blev frelst, men de var alle yderst udmattede, og da Telegrammet blev afsendt, var det endnu tvivlsomt, om de kunde leve.

1) Toldkutter, *revenue-cutter*.

Engelske Breve.

(Udarbejdes uden Benyttelse af Hjælpebidler.)

I.

København, den 19. Marts 1914.

Herrer Davies & Porter,

Hull.

Vi anerkender Modtagelsen af Deres Brev af 16. d. M. og beklager meget, at den Pris, som vi beregnede Dem forrige Uge, viste sig at være højere end den, hvortil De kunde købe af andre Afladere. Da De imidlertid kun sender os Ordre nu og da, maa vi beregne den gældende Markedspris for Smørret, og vi kan derfor godt forstaa, at vor Pris med det faste Marked, vi havde forrige Uge, har været højere end den Pris, hvortil De kan købe fra Deres sædvanlige Afladere, med hvem De har en løbende Kontrakt til en fast Basis. — Hvis De paa den anden Side sender os en Ordre, naar Markedet er flov, vil vor Pris rimeligvis være lavere end den, De betaler Deres sædvanlige Afladere.

Vi haaber, at De vil bæere os med Deres fremtidige Ordre, og forsikrer Dem, at vi ikke skal beregne Dem mere end den gældende Markedspris.

Med Højagtelse

I. P. Skov & Madsen.

II.

København, den 3. April 1914.

Herrer James Henderson & Sons,

London.

Jeg har modtaget Deres ærede Brev af 1. d. M. og anmoder Dem om at sende mig de paa vedlagte Ordreseddel anførte Varer saa snart som muligt.

Som De vil se, har jeg opført Prisen for Artikel 805 en Bagatel

under Deres Notering i Deres ovennævnte Brev. Da jeg imidlertid har en stærk Konkurrence at optage her, er jeg ude af Stand til at betale højere Priser, særligt da de samme Kvaliteter er blevet mig tilbudt af andre Fabrikanter til de limiterede Priser.

Vær saa venlig omgaaende at anerkende Modtagelsen af vedlagte Ordre og samtidigt at meddele mig, hvornaar De kan levere Varerne.

Med Højtelse

Johan Møller.

I Bilag.

III.

København, den 28. Maj 1914.

Herrer Allenby & Beecham,

London.

Vi tillader os herved at meddele Dem, at en Sigtratte for £ 47.10.0, trukket af Dem, blev præsenteret os i Dag af Københavns Bank og betalt, skønt vi følte os meget tilbøjelige til at afslaa at betale den, da vi hverken har modtaget Opgørelse eller Advis om Tratten.

Vi er meget forbavsede over, at De har trukket paa os paa denne Maade, og anmoder Dem om at advisere os i god Tid, naar De atter trækker paa os, da vi ellers maa nægte at betale Deres Tratter.

Med Højtelse

Chr. V. Rimestad & Co.

Fransk Stil.

(Brugen af Ordbøger tilladt.)

I Begyndelsen af det 19de Aarhundrede var Algier endnu en Røverrede¹⁾. Flere Nationer havde endogsaa indvilget i at betale en ydmygende Skat, for at ingen af dens Sørøvere skulde angribe Handelsskibene. I 1808 blev en berømt fransk Fysiker, Arago, fanget af de algierske Sørøvere, da han fra Marseille begav sig paa en videnskabelig Rejse. Han blev holdt i Fangenskab et Aar. I 1817 betalte Frankrig Beyen²⁾ en Afgift³⁾ paa 300,000 Francs. Men i 1830 hændte en meget alvorlig Begivenhed. Beyen tillod sig at fornærme den franske Konsul og slog ham tre Gange med Skaftet af sin Vifte. Denne Haan blev ikke ustraffet. Konsulen repræsenterede den franske Nation, som var bleven offentlig forhaanet. 105 Krigsskibe, ledsagede af 400 Transportskibe ilandsatte⁴⁾ 57,000 Mand paa Algiers Kyst. Byen blev erobret i Juli 1830. Beyen maatte overgive sig og blev landsforvist.

1) *repaire m. de pirates.* 2) *le bey.* 3) *tribut m.* 4) *debarquer.*

Fransk Handelsbrev.
(Brugen af Ordbøger tilladt.)

København, den 30. April 1914.

Hr. J. Delavigne,
Rouen.

S. S. Marie Jeanne.

Idet jeg henholder mig til de Telegrammer, vi udvekslede igaar, glæder det mig, at jeg idag har kunnet telegrafere Dem Accept for Ladningen til denne Damper, og jeg har herved Fornøjelsen at overrække Dem to Kopier af Certepartiet, idet jeg takker Dem for denne Forretning.

Med Hensyn til Lægterklausulen har jeg fra Ladningsmodtagerne modtaget vedlagte Brev, ifølge hvilket de paatager sig denne Forpligtelse.

Jeg beder Dem imidlertid nøje paase¹⁾, at denne Indrømmelse fra Modtagernes Side ikke kommer til Afskibernes Kundskab.

S. S. Yvonne. For denne Baad kan jeg foreslaa en Kulladning fra Grimsby til Kronstadt til en Fragt af 6/, og jeg vilde være Dem forbunden for telegrafisk at meddele mig, om dette Tilbud interesserer Dem.

Med Højagtelse
C. Petersen.

1) *veiller à ce que*, Subj.

Kalkulation.

Bomuldsgarn fra Manchester.

V. & H.

‡ 1656 & 1820 2 Baller via Hull.

400 lbs 2/38 ubleget X.P. Bomuldsgarn à 10½ d pr. lb.

500 — 2/50 — N.O. — à 1¼¼ d —

100 — 2/36 — R.A.S. — à 1½¼ d —

÷ 1½ %₀ Rabat.

Kommission 2½ %₀.

Emballage, Pakning og Fragt til Hull £ 1.1.0.

Kurs. 18,23.

Assurance ³/₈ %₀ af Fakturabeløbet + 10 %₀ Avance.

Fragt fra Hull til København af 9 cwt 1 q 14 lbs à 20/0 d pr.

Ton à 18,22 + 5 %₀.

Told af 462,690 kg à 10 Øre pr. kg.

Arbejdspenge 11 Øre + 12½ %₀ pr. 50 kg af 500 kg.

Vareafgift 5 Øre pr. 100 kg af 475 kg.

Kørselsomkostning Kr. 1,80.

Varen kalkuleres pr. Pk. à 10 lbs.

Veksler m. m.

1.

Den 11. Maj 1914 diskonteres i Landmandsbanken her følgende Veksler à 5 $\frac{0}{100}$:

Kr. 2917,61	udstedt den 3. Marts	90 D.D.
- 1930,75	— - 19.	— 60 D.D.
- 812,40	— - 12.	April 2 M.D.
- 117,50	— - 20.	— 30 D.D.

Hvor meget udbetaler Banken ialt?

2.

I Hamborg sælges efternævnte 3 Guldbarrer à 2785 Mk. pr. kg fint Guld, nemlig:

a)	1,635 kg br. af Finhed	0,918
b)	1,025 — —	0,920
c)	1,368 — —	0,925

Hvor meget indbringer de?

3.

Vil Berlin inddrage en Fordring paa London ved at trassere à 20,46 a/v eller ved at lade sig sende en 3/m Rimesse, der købes i London à 20,65 og diskonteres i Berlin à 4 $\frac{0}{100}$?

4.

Hvor sælger København Francsveksler fordelagtigst, naar disse noteres 72,50 a/v i København, 81,40 a/v i Berlin og 81,38 pr. 8 D.D. + 4 $\frac{0}{100}$ i Hamborg, og Mk. noteres 89,00 a/v i København?

5.

København skal betale et Beløb i Paris og har Valget mellem følgende Rimesser:

- Check paa Paris à 72,30.
  - Do. paa London, der koster 18,22 og modtages i Paris à 25,22 $\frac{1}{2}$.
  - 3/m Veksler paa Berlin, der koster 88,15 og modtages i Paris à 122.
- Hvilken Rimesse foretrækkes?

Kontokurant.

Den 31. December 1913 udfærdiger N. N. Bank, København, Kontokurant med nedennævnte Poster til Hr. P. Villumsen, Roskilde. Renten beregnes efter Saldometoden med 7 $\frac{0}{100}$ i Debet og 4 $\frac{0}{100}$ i Kredit fra 1. Januar til 3. Juli, og derefter med 7 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{100}$ i Debet og 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{100}$ i Kredit. Aaret regnes til 360 Dage.

Debet.

Januar	1.	Saldo	.....	Kr. 6719,60
—	23.	Check Nr. 2512	.....	- 830,75
Februar	17.	— - 2513	.....	- 546,20
Marts	19.	Indbetalt Told	.....	- 648,30

April	7.	Check Nr. 2514	Kr. 133,19
—	26.	— - 2515	- 412,50
Maj	13.	— - 2516	- 1500,00
Juni	1.	Rembours	- 1826,64
—	27.	Check Nr. 2517	- 300,00
Juli	18.	— - 2518	- 1412,25
August	16.	Returneret Veksel	- 516,00
September	3.	Check Nr. 2519	- 1326,45
—	25.	— - 2520	- 200,00
Oktober	8.	— - 2521	- 1602,50
November	7.	Provision af Incasso	- 1,75
—	29.	Check Nr. 2522	- 1208,42
December	12.	— - 2523	- 600,00

Kredit.

Januar	7.	Cassa	Kr. 1800,00
Februar	3.	—	- 1100,00
Marts	19.	Diskonto	- 1630,70
Maj	3.	Cassa	- 1000,00
Juni	27.	—	- 2000,00
August	9.	—	- 1800,00
September	30.	Obligationer	- 1924,60
Oktober	10.	Cassa	- 800,00
November	7.	Incasso	- 1412,50
December	9.	Cassa	- 1000,00

Bogføring I.

I.

Dampskibsselskabet „Odin“.

Ekstrakt af Driftsregnskabet for 1905. (5. Driftsaar).

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Brutto-Indtægt for samtlige Skibe			2,624,666	.91

Udgifter for samtlige Skibe:

Havneudgifter	437,968.48
Konsulatsafgifter	7,469.50
Kommissioner	107,193.20
Lastnings- og Losningsudgifter	442,916.29
Porto og Telegrammer	17,000.07
Kulforbrug	266,187.94
Forbrugsgenstande til Skibene	62,786.52
do. - Maskinerne	57,467.02
Folkehyre og Kaplak	287,050.46
Proviant	141,060.07
Ubestemte Udgifter	10,588.20
Assurancepræmier	310,197.37

2,147,885.12

Driftens Overskud..... 476,781.79

Fragaar:	
Renter af Kassekredit og Provisioner ÷	
indvundne Renter	63,150.99
Kontor- og diverse Udgifter.....	7,223.55
Omkostnings Konto.....	7,043.52
Korresponderende Reder	18,000.00
Revisorernes Salær	3,813.64
	99,231.70
Netto Overskud....	377,550.09

Kjøbenhavn, i Februar 1906.

Status 5. Driftsaar.

Aktiva	Kr.	Ø.	Passiva	Kr.	Ø.
Skibene har i Indkøb kostet...	5589	221.66	Aktiekapital	3500	000.00
Beholdning af Kul og Proviant samt Reservemateriel	88	319.05	Kassekredit og diverse Kreditorer	1090	250.10
Diverse Debitorer	285	939.78	Reservefond	1078	493.98
Kontant Beholdning	75	88.97	÷ Fornylse i 1905 af Skibene.....	75	224.71
					1003269.27
			Tabs- og Vindings- Konto for 1905.....	377	550.09
			der foreslaas anvendt saaledes:		
			Udbytte 6% af Ak- tiekapitalen	210	000.00
			Afskrivning paa Ski- bene, som tillæg- ges Reservefon- den	167	550.09
					377550.09
		5971069.46			5971069.46

Der spørges:

- a) Hvor mange % kan Aktiverne taale at reduceres med, naar den foreslaaede Udbytteudbetaling opretholdes, og der under Hensynstagen til den foreliggende Status skal være fuld regnskabsmæssig Dækning for Aktiekapitalen?
- b) Er det berettiget at kalde:
  - 1) Det af Driftsregnskabet fremgaaede Resultat for Netto Overskud?
  - 2) Det i Status med Kr. 1,003,269.27 for Reservefond?

    Besvarelsen skal begrundes.
- c)
  - 1) Hvad kan berettigede Rederiet til at afholde en Udgift vedrørende Skibene til Beløb Kr. 75,224.71 af den saakaldte Reservefond?
  - 2) Hvilken Fordel rummer denne Posteringsform for Rederen, saafremt han er tantiemelønnet?

- d) Hvilke Forhold betinger, at Udbetalingen af 6 % Udbytte er fuld forsvarlig?
- e) Hvad er Aktiernes Værdi i Henhold til Regnskabet, efter at Udbyttebetalingen er præsteret, naar der gaas ud fra Nødvendigheden af en aarlig Afskrivning af Skibenes Værdi af 5 % p. a.?
- f) Vis de Posterings, der foranlediges ved den forestaaende Anvendelse af det paa Tabs- og Vindings Konto for 1905 opført Beløb.

II.

Breslau, den 19. Mai 1899.

Herren Spamer & Cie., Berlin.

Von dem uns am 15. d. Mts. unter Protest zurückgesandte Wechsel M 1995.— a. Johannsen & Cie. dort per 14. d. Mts. sind Sie entlastet und haben wir Ihnen die aufgegebenen M 11.— Koster Porto etc. gutgebracht. Die ferner beigelegten Wechsel £ 112.— per 30. d. Mts. a. Schmidt & Cie. à 20.40 (2 Mt. Kurs)

M 2284.80

berechnen wir in Ihr Kredit.

Wir haben heute Wechsel M 10.000.— per 31. d. Mts. auf Sie entnommen, um deren Schutznahme zu Lasten unseres Kontos wir Sie ersuchen. Infolge früherer Ordre gelang es uns heute zu kaufen M 10.000.— 4 % Konsols, wofür wir Sie mit M 9958.33 sowie M 4.50 Porti belasten. Da bei heutiger Börse Paris 81 war, entnahmen wir nach Ihrer Ordre vom 5. d. Mts. Wechsel a. Thumasen & Cie., Paris fr. 6000.— und schrieben Ihnen den Erlös mit M 4860.— gut.

Hochachtungsvoll zeichnen

Heldt & Herzer.

Angiv Posteringserne hos:

- a) Heldt & Herzer.
- b) Johannsen & Cie.

III.

I en Vareforretning føres:

- 1) Konto for Bespændinger, der viser Værdien af Heste, Vogne og Seletøj.
- 2) Konto for Afskrivning paa Bespændinger.
- 3) Konto for Bespændingernes Drift.

Den $\frac{1}{1}$ 1909 er købt 1 Arbejdsvogn for Kr. 700.00. Paa Vognen afskrives aarlig 10 %. Den $\frac{1}{1}$ 1913 byttes den paagældende Vogn mod en ny Vogn til Værdi Kr. 800.00 samt 550 Kr. kontant.

Vis:

De bogholderimæssige Noteringer, der er en Følge af den foretagne Fornylse af den brugte Vogn.

Konto i Hovedbogen	Omsætningsbalance			
	Debet		Kredit	
	Kr.	Øre	Kr.	Øre
.....	860.675	01	843.501	07
iseby.....	25.813	54	1.314	15
i Kroner.....	666.592	17	653.202	77
i Strl.				
2390-4-9.....				
2240-2-9.....	42.036	70	39.540	64
.....	441.329	45	226.028	63
.....	311.619	20	267.222	05
nto.....	151.458	76	134.345	21
Konto.....	324.958	50	328.101	25
igast.....	38.190	05	39.805	08
.....	375.225	00	483.110	00
tningskonto.....	24.518	25	312	18
kostnings Konto.....	7.912	40	80	00
.....	6.177	50		
entar Konto.....	4.212	16		
Konto for Butikkens Inventar.....			1.512	40
Konto for Inventar.....			2.208	16
nto.....			15.210	09
i Kroner.....	928.342	50	298 419	17
i Strl.				
16.530-7-4.....				
23.173-16-10.....	300.642	50	421.763	90
iosa.....	32.412	40	8.400	00
eredere.....			11.319	34
.....	23.330	40	9.712	18
igs Konto, Saldo fra 1906.....			1.622	92
.....	2.598.506	05	2.598.506	05
onto.....			1.000.000	00
Konto.....			120.000	00
02.....			120	00
Børggade 1.....	355.960	50		
Konto.....			200.000	00
Drifts Konto.....	25.810	20	12.715	05
onto for Ejendommen.....			25.000	00
.....	367	13	223	08
Vekseldebitorer.....	210.319	17		
sserede Veksler.....			210.319	17
onærernes Forskrivninger.....	200.000	00		
paa Bogfordringer.....	3.010	00		
delingen.....			5.800	00

„Guldborgland“.

og Forarbejde til Slutningsbalancen.

Saldobalance				Slutningsbalance				T:
Debitorer		Kreditorer		Aktiva		Passiva		
Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	
17.168	94							
24.499	39							
13.389	40							
2.496	06							
215.300	82							
44.397	15							
17.113	55							
		3.142	75					
		1.615	03					
		107.885	00					
24.206	07							
7.832	40							
6.177	50							
4.212	16							
		1.512	40					
		2.208	16					
		15.210	09					
629.923	33							
		121.121	40					
24.012	40							
		11.319	34					
13.618	22							
		1.622	92					
		1.000.000	00					
		120.000	00					
		120	00					
355.960	50							
		200.000	00					
13.095	15							
		25.000	00					
144	05							
200.000	00							
3.010	00							
		5.800	00					
1.611.557	00	1.611.557	00					

Bogføring II.

ad A/S Guldborglands Raabalance pr. $\frac{31}{12}$ 1907.

fol. 2. Hunseby Filialen indsender Statusregnskab pr. $\frac{31}{12}$ 1907
saaledes:

<i>Aktiva</i>	<i>Passiva</i>
Varebeholdning . . . Kr. 30624.29	Diverse Kreditorer Kr. 13915.17
Inventar . . . . . - 2200.00	Hovedforretningen
Udest. Fordringer. - 9414.38	i Guldborg . . . . - 29740.59
Kontant . . . . . - 1417.09	
Kr. 43655.76	Kr. 43655.76

- fol. 3. Diskonto af løbende Veksler i Portefeuille: Kr. 180.43.
- fol. 4. Værdien af den i Behold værende Veksler paa London £ 150.2.0 er Kr. 2720.14.
- fol. 5. Værdien af Kornbeholdningen er Kr. 294,312.24. Ved kritisk Gennemgang af Lagerbogen bliver man opmærksom paa, at der er leveret Korn fra Forpagter Sonne, Rosenholm, til Beløb Kr. 9,173.48, som man i November 1907 har forglemt at notere i Bogholderiet. Den fornødne Berigtelse sker nu.
- fol. 6. Værdien af Trælastlageret er K. 104,716.14.
- fol. 7. — - Butikkens Varebeholdning 36,112.25.
Unoteret Varegæld Kr. 140.45.
Vareleverandøren, Sæbefabrikant P. Olsen, skal ikke krediteres.
- fol. 8. Konsignationsvarerne er endnu ikke afregnede.
- fol. 9. a/m Forretningen med J. Frigast er afsluttet. J. Frigasts Andel i Avance er ikke overført til hans Konto.
- fol. 10. Diskonto af Akcepter Kr. 2,328.14.
- fol. 12. Efter Raabalancens Udarbejdelse er fremkommen Regning fra Stiftstidende for Avertissement i 1907 angaaende Bortforpagtning af Butiksafdelingen. Beløbet er Kr. 59.02.
Beholdningen af Indpakkingspapir har en Værdi af Kr. 119.07.
- fol. 13. Paa Inventar Konto afskrives 300 Kr.
- fol. 14. Paa Butiksinventar afskrives 200 Kr.
- fol. 17. Paa Provisions Konto hensættes som skyldig Provision til forskellige 470 Kr.
- fol. 18. Som usolide Fordringer overføres et Beløb af 3900 Kr., hvoraf 1600 Kr. anses som tabte.
- fol. 19. Konto Kurant Konto i £ Saldo £ 6643.9.6 = Kr. 121,088.24.
- fol. 26 og 27. Udbytte for 1902 overføres til Reservefonds Konto.

- ad fol. 30. Af Prioritetsgælden skyldes Rente fra $11/12$ — $31/12$ 1907 med Kr. 485.45, der ikke er noteret.
Forretningens egen Husleje ansættes til 16,500 Kr. aarlig, der ikke er noteret for 1907.
Paa Ejendommen afskrives: Kr. 7000.00.
- ad fol. 37. Ægforretningen er udlejet mod en aarlig samlet Afgift af 5.800 Kr., — af dette Beløb bør 1200 Kr. betragtes som Leje af Ægafdelingens Lokaler i Selskabets Ejendom, Børs-gade 1, og fornøden Ompostering af Lejebeløbet for Lokalerne foretages nu.

Vis nu:

- I. A. Statusoversigten.
  - B. Ultimoposteringerne i Memorialen (Optælling af Posterne i Memorialen kan undlades).
  - C. Afslut de i Hovedbogen under Folio 4, 9 og 15 betegnede Konti. Balancekontoen føres kun i den benyttede Udstrækning i Hovedbogen.
- II. a. 14 Dage efter Regnskabets Afslutning bestemmer Generalforsamlingen følgende angaaende Anvendelsen af det paa Tabs- og Vindings-Konto henstaaende samlede Beløb:
1. Aktionærene skal forlods have 5 $\%$.
Af Restbeløbet henlægges:
    2. 10 $\%$ til Reservefonden.
    3. 15 $\%$ til Tantieme til Bestyrelsen.
    4. 10 $\%$ til en Pensionsfond for Funktionærene.
    5. Resten faar Aktionærene, dog saaledes, at det Beløb, der ikke kan fordeles med $1/4$ $\%$, overføres i ny Regning.
- b. Foretag de Posteringer i Memorialen, som fornævnte Generalforsamlingsbeslutning giver Anledning til.
-

Maskinskrivning.

Opsæt nedenstaaende Tekst i Form af et Brev dateret den 9 November 1913 fra J. L. Hattung, Budapest, til Morten Poulsen & Co, København.

Den mig gennem Herr Fr. Thomsen behageligst meddelte Ordre har jeg udført paa bedste Maade, og jeg har herved den Fornøjelse at sende Dem Faktura. For Beløbet Mk. 1767,15 har jeg tilladt mig at trassere paa Dem til min egen Ordre pr. 9. Februar, hvilken Tratte De bedes beskytte ved Fremkomsten. Jeg ønsker Dem en god Modtagelse af Varerne, og at disse maa tilfredsstillе Dem i enhver Henseende. Det vil altid være mig en Fornøjelse at modtage nye Ordre fra Dem.

Skriv den i ovenstaaende Brev indlagte Faktura i Henhold til nedenstaaende Oplysninger i Forbindelse med de Oplysninger, som Brevet giver:

Sendt for Deres Regning og Risiko pr. Bane til Herr Lehmann i Stettin

50 Sk. Blommer 95/100 pr. $\frac{1}{2}$ kg	
Brutto for Netto 4500 kg à 30,	M. 1350,00
6 Sk. Blommer 80/85 pr. $\frac{1}{2}$ kg	
Brutto for Netto 540 kg à $34\frac{3}{4}$,	- 187,65
6 Sk. Blommer 70/75 pr. $\frac{1}{2}$ kg	
Brutto for Netto 540 kg à $42\frac{1}{2}$,	- 229,50
	<u>M. 1767,15</u>

Skriv endvidere Konvolutten til Brevet — Morten Poulsen & Co. bor Vesterbrogade 57 — og angiv Afsenderens Adresse bag paa Konvolutten.

Stenografi.

I. 100 Stavelser pr. Minut (10 Kvartminutter à 25 Stavelser).

Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg i Dag har afsendt til Dem de 30 Prøve|Pakker Stearinlys, som De udbad Dem i Deres ærede Brev af 5. ds. Det skul|de glæde mig, om mine Fabrikata, som udmærker sig saavel ved Raastoffets gode Kva|litet som ved omhyggelig Forarbejdning, kunde vinde Deres Bifald.

Saafrømt De kan for|pligte Dem til at aftage et Parti paa mindst 3000 Pakker indtil Udgangen af det|te Aar, kan jeg levere Varer af samme Slags som Prøverne 3 pCt. under de i mit | forrige Brev noterede Priser og i øvrigt paa de deri anførte Betingelser. | Jeg maa imidlertid bede Dem meddele mig Deres Bestemmelse i Løbet af tre Da|ge, altsaa senest Tirsdag Aften. Efter dette Tidspunkt vil jeg som Følge af den vedvaren|de Stigning i Priserne paa Stearin ikke kunne tilbyde Levering til fast Aarspris.|

II. 140 Stavelser pr. Minut (10 Kvartminutter à 35 Stavelser).

De har haft den Godhed gennem min Agent i Deres By at meddele mig en Ordre paa 50 Kasser Rosiner, prima Kvalitet, til 9 Kr. pr. Kasse, hvorfor jeg bringer Dem min Tak. Til min Beklagelse er jeg imidlertid ikke i Stand til at udføre Deres Ordre, da prima Kvalitet for Øjeblikket mangler her paa Pladsen; men vi kan hver Dag vente Tilførsler, der vil bringe saadanne Varer, som jeg ønsker at sende Dem. At købe under Deres Limitum, som De haaber, vil ikke være muligt; jeg vil endog finde det vanskeligt at købe til den opgivne Pris, da Sælgerne paa Grund af de mange Ordre, som er indløbne her i den senere Tid, staar fast paa deres Fordringer. Imidlertid kan De være overbevist om, at jeg skal bestræbe mig for at handle i Deres Interesse. Det mangler for Øjeblikket ikke paa Skibslejlighed til Hamborg; jeg vil altsaa være i Stand til at sende Varerne straks efter Købet. At De selv besorger Assurancen, har jeg bemærket mig.

Med Højagtelse.

III. 168 Stavelser pr. Minut (5 Kvartminutter à 42 Stavelser).

Jeg tillader mig herved at meddele Dem, at jeg paa Grund af forskellige Forhold desværre ikke vil kunne aflægge mit aarlige Besøg i Deres By før i sidste Halvdel af denne Maaned. Antagelig vil jeg kunne indfinde mig paa Deres Kontor Formiddagen den 20.

Til den forestaaende Julesæson medbringer jeg adskillige Nyheder i mekanisk Legetøj, hvilket jeg beder Dem meddele Deres Kunder, som forhaabentlig vil kunne opsætte deres Indkøb til den Tid.

Hvad angaar det i Deres sidste Brev omtalte Spørgsmaal, der frembyder forskellige Vanskeligheder, og som derfor ikke let lader sig afgøre pr. Brev, vilde jeg foretrække, da det ikke haster med dets Afgørelse, at drøfte det nærmere mundtligt.

BOGLISTE

FOR

NIELS BROCKS HANDELSSKOLE

De nedennævnte Bøger anskaffes straks; de i Parentes maa ikke anskaffes, før Læreren giver nærmere Besked.

Yngste Klasse:

<i>Dansk.</i>	Nogle Værker i DanskLærerforeningens Udgaver.	
<i>Tysk.</i>	Ingerslev og Vibæk: Tysk Læse- og Lærebog for Handelsskoler I med Gloser	5,00
	M. Vibæk: Tyske Stiløvelser for Handelsskoler	2,00
	M. Vibæk: Tysk Sproglære for Gymnasiet	2,50
	Tysk Handelskorrespondance efter nærmere Opgivelse.	
	(Vibæk und Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer)	2,50
<i>Engelsk.</i>	C. Kalisch: Engelske Noveller, 1. Hefte.....	1,25
	Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser, 4. Udg.....	3,00
	Joh. Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik...	2,00
	Kaalund Jørgensen og Riis: Engelsk Handelskorrespondance	4,00
	(A. Brahde: The Conversation Reader, 3. Udg.)	2,00
<i>Fransk.</i>	François Coppée: Les vrais riches	2,65
	C. Michelsen: Franske Stiløvelser I.....	1,00
	C. F. Jung: Fransk Grammatik.....	2,00
<i>Regning.</i>	R. Christensen: Regnebog for Købmandsskoler I.: Kalkulationer, 2. Udg.	1,50
	(R. Christensen: Regnebog for Købmandsskoler II.: Fonds, Aktier og Veksler) 2. Udg.....	2,00

	(R. Christensen og F. V. Lehrmann: Regnebog for Købmandsskoler III: Kontokuranter).....	2,00
<i>Bogføring.</i>	*) H. Sabroe: Forretningsgang I med Tilbehør	2,45
	*) H. Sabroe: Forretningsgang A med Tilbehør og Mappe	2,10
<i>Kontorarbejder.</i>	*) Konvolut med Brevordner og Brevpapir...	0,55
	Hans Chr. Riis: Dansk Handelskorrespondance og Kontorpraksis I.....	1,50
<i>Handelslære.</i>	L. A. Grundtvig: Kortfattet Lærebog i Handels- og Vekselret, 4. Udg.	1,75
<i>Historie.</i>	H. L. Møller: Ledetraad i Handelens Historie (P. Munch: Fra 1848 til vore Dage).....	2,00
<i>Samfundslære.</i>	Ad. Jensen: Samfundskundskab	2,75
	(Statistisk Aarvog, sidste Udgave).....	2,00
<i>Geografi.</i>	Carl Andersen: Lille Handelsgeografi (gennemskudt med hvide Blade), 3. Udg.	2,25
<i>Kemi.</i>	Jonas og Vanggaard: Materialkemi	2,25
	**) 1 Tillæg hertil.....	0,65
<i>Varekundskab.</i>	**) H. C. Porsdal & V. E. Porsdal: Lærebog i Varekundskab	2,00

De, der ikke har Fransk, anskaffer endvidere:

<i>Stenografi.</i>	Stibolt og Jeppesen: Lære- og Læsebog i Gabelsbergers Stenografi	1,00
	*) Chr. Christiansen: Stenografiske Læseøvelser, 3. Udg.	0,80
	*) (Christiansen & Stibolt: Diktatbogen)	1,00
<i>Skrivning.</i>	*) (L. Jacobsen: Forskrifts- og Formularbog for Handelsskoler med Renskrivnings- og Øvelseshefte)	1,70

Bøger med *) faas hos Portneren, med **) paa Skolens Kontor.

Ældste Klasse:

De Bøger fra yngste Klasse, der ogsaa benyttes i ældste Klasse, er sat i Parentes. De nye Bøger anskaffes alle straks.

<i>Dansk.</i>	Nogle Værker i Dansk Lærerforeningens Udgaver.	
<i>Tysk.</i>	(Vibæk: Tyske Stiløvelser for Handelsskoler.)	
	(Vibæk: Tysk Sproglære for Gymnasiet.)	
	(Baden & Ingerslev: Tysk Handelskorrespondance.)	
	(Vibæk og Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer.)	
	Ingerslev & Vibæk: Tysk Læse- og Lærebog for Handelsskoler II med Gloser	4,85
<i>Engelsk.</i>	(Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser.)	
	(Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik.)	
	(Kaalund Jørgensen & Riis: Engelsk Handelskorrespondance.)	
	(A. Brahde: The Conversation Reader.)	
	Brahde and Kaalund Jørgensen: The Merchant Reader, med Gloser	2,90
<i>Fransk.</i>	(C. F. Jung: Fransk Grammatik.)	
	R. Kron: Le petit parisien	2,25
	Bernhard Iversen: Lærebog i Fransk Handelskorrespondance	2,00
	De øvrige franske Bøger efter nærmere Opgivelse.	
<i>Regning.</i>	(R. Christensen: Regnebog for Købmandsskoler I—III).	
<i>Bogføring.</i>	Forretningsgang B med Tilbehør og Mappe...	2,05
<i>Kontorarbejder.</i>	(Hans Chr. Riis: Dansk Handelskorrespondance og Kontorpraksis I.)	
	Hans Chr. Riis: Dansk Handelskorrespondance og Kontorpraksis, II.	1,50
<i>Retslære.</i>	(L. A. Grundtvig: Kortfattet Lærebog i Handels- og Vekselret).	
	H. Munch-Petersen: Den borgerlige Ret	5,75
	Spøloven.	

<i>Samfundsøkonomi.</i>	K. Riis-Hansen: Samfundsøkonomien i Grundtræk	4,50
	E. Meyer: Skatter	0,20
<i>Historie.</i>	(H. L. Møller: Ledetraad i Handelens Historie.)	
	Joh. Ottesen: Nordens Historie	4,00
<i>Samfundslære.</i>	(Ad. Jensen: Samfundskundskab).	
	(Statistisk Aarbog.)	
<i>Teknologi.</i>	(W. Löwensön: Vejledning til Brug ved Under-	
	visning i Kemi eller Jonas og Vanggaard:	
	Materialkemi med Tillæg.)	
	** J. Löwenthal: Kortfattet Teknologi for Han-	
	delsskoler	1,00

De, der ikke har Fransk, anskaffer endvidere:

<i>Stenografi.</i>	Bøger efter nærmere Opgivelse af Læreren.	
<i>Maskinskrivning.</i>	** Vilh. Ludvigsen og H. Marcussen: Vejled-	
	ning i Maskinskrivning	1,50

De ovenanførte Priser er Bogladepriserne for nye Bøger; brugte Bøger kan købes en Del billigere.

De Hefter, der benyttes til Skrivning, Stile, Regning, Stenografi, Bogføring og Kontorarbejder samt enkelte Formularer til Kontorarbejder, faas hos Skolens Portner til bestemte, af Skolen kontrollerede Priser.

Foruden de opgivne Bøger vil der i de fremmede Sprog i begge Klasser blive benyttet enkelte Prosaværker, saa vidt muligt i billige Udgaver, og Aviser.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Adgang til Universitetet for Dimittender fra Niels Brocks Handelsskole.....	3
Niels Brocks Handelsskoles Bestyrelse	5
Skolens Maal	5
Skolepenge, Ansøgning om Friplads etc.....	7
Skoleaaret	7
Ferieplan	7
Undervisningsplan (Timeplan)	8
Skolens Lærere	8
Undervisningens Omfang og Metode	9
Eleverne.....	20
Afgangsprøven 1914.....	23
Eksamensresultat	24
Opgaver til skriftlig Prøve 1914	25
Bogliste ...	44